

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Türkiye'deki cezaevlerinde mahpusların maruz kaldıkları hak ihlalleri ve işkenceler ulusal-uluslararası birçok insan hakları kurumu tarafından defalarca kez rapor haline getirilmiş, derhal hak ihlallerinin son bulması çağrısında bulunulmuştur. Ancak bu durumun sonlandırılması bir yana cezaevlerindeki bu uygulamalar, her geçen gün katlanarak büyümektedir.

Afyon 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan mahpus Yusuf Erkek'in tarafımıza ilettiği mektuba göre kendisi 13.07.2015 tarihinde henüz lise öğrencisiyken tutuklanmıştır. Ailesinin 18 yaşını doldurmadığı, kemik testi yapılması için ATK'ye sevk edilmesi taleplerine rağmen Erkek hakkında, devlet hastanesinde yalnızca röntgen çekilerek 18-19 yaşlarında olduğu raporu çıkarılmıştır.

Yusuf Erkek, annesi ve babasının kronik ağır hastalıklarından ve maddi imkanlarının yetersiz olmasından ötürü ailesinin ikamet adresi olan Mardin iline yakın bir cezaevine sevk edilmek istediğine dair çok kez başvuru yapmasına rağmen bu talebi karşılık bulmamıştır.

8 yıldır cezaevinde olan mahpusun ailesi ziyaretine yalnızca birkaç kez gidebilmiştir. Son açık görüş ziyaretleri olan 01.07.2023 tarihinde ise Erkek'in babası, ziyaretçi sayısının, 0-6 yaş arasındaki çocuklarla birlikte, 6'yı geçtiği gerekçesiyle görüşe alınmamıştır. Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmesi Hakkında Yönetmelik'in 14. Maddesinde "ziyaretçi sayısının kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak, cezaevi idaresi tarafından belirlendiği" belirtilmektedir. Ancak bu sayının hangi objektif kriterlerle belirleneceğine dair herhangi bir ibare ise söz konusu değildir. Ayrıca yüzlerce kilometre öteden ziyarete gelen ailelerine önceden bilgi vermeleri için mahpuslara bu sayının net şekilde aktarılması gerektiği de belirtilmemiştir.

Alerji hastası olduğunu ve doktorların gerekli durumlarda acil müdahale edilmediği takdirde nefesinin kesilebileceğini söylediğini belirten Yusuf Erkek, hastane sevkleri esnasında kendilerine ağız içi arama dayatmasında bulunulduğunu ve sağlık hizmetlerine erişim haklarının engellendiğini de belirtmiştir.

Bu bağlamda;

1. Yusuf Erkek'in ailesinin kemik yaşı tespiti talebine rağmen Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmediği ve bir röntgen ile hakkında 18-19 yaşlarında olduğuna dair rapor hazırlandığı doğru mudur? Doğruysa Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmeme gerekçesi nedir?
2. Mahpusun ailesinin ikamet iline yakın bir cezaevine sevkinin yapılması sağlanacak mıdır?
3. Açık görüşe gelebilecek kişi sayısı mahpuslara önceden belirtilmekte midir?
4. Cezaevleri, açık görüşte bir mahpusu ziyaret edecek kişi sayısını belirlerken hangi objektif kriterlerle hareket etmektedir?
5. Açık görüşte kabul edilecek ziyaretçi sayısının mahpuslara önceden bildirilmemesinin gerekçesi nedir?
6. Ziyaretçi sayısına 0-6 yaş arasındaki çocuklar da dahil edilmekte midir?
7. Afyon Cezaevinde mahpuslara hastane sevkleri esnasında ağız içi arama dayatması yapılmasının sebebi nedir?
8. Mahpusların sağlık hizmetlerine erişimi neden engellenmektedir?